І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 241. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 29-го ГРУДНЯ 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, DECEMBER 29, 1965 No. 241. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 28-го грудня 1965

В АМЕРИЦІ

ВІД 1-го СІЧНЯ ОБОВ'ЯЗУЄ ЗБІЛЬШЕНИЙ ПОДАТОК ДО СОЦІЯЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. Досі вкладки до соціяльного забезпечення становили по 3.625 відсотка від прибутків до $4.800 річно. Згідно з новим законом про соціяльне забезпечення від 1-го січня ці вкладки становлять по 4.2 відсотка і обов'язують від прибутків до $6,600 річно. Досі найбільша ставка до соціяльного забезпечення виносила $174 річно, в 1966-му році вона становитиме $277.20 річно. Збільшено податок до соціяльного забезпечення у зв'язку з новим законом про медичну опіку, яка починається аж 1-го липня 1966 року, але вкладки збільшено вже від 1-го січня 1966. 1-го січня 1967-го року ставки виноситимуть 4.4 відсотка, а 1-го січня 1969-го року — 4.9 відсотка. В 1987 році вони мають становити 5.65 відсотка.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЕКСПОРТ В ЛИСТОПАДІ ЗБІЛЬШИВСЯ НА 3 ВІДСОТКИ і становив $2,405,000,000. Але імпорт в цьому самому місяці зменшився аж на 5 відсотків і становив $1,903,300,000, і це спричинило надвишку в торговельному бюджеті в листопаді на $502 мільйони. В жовтні надвишка становила тільки $347 мільйонів. В перших одинадцятьох місяцях цього року експорт виносив $26,254,000,000, а імпорт $20,980,000,000. Торговельна надвишка становила від січня до листопада $5,300,000,000. Але ЗДА мусять видавати доляри за кордон на інші цілі, і те саме роблять і приватні компанії ЗДА, тому великі суми долярів виходять поза кордони цієї країни, за які чужі держави купують американське золото.

НАУКОВЦІ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ МОЖЛИВІСТЬ КОНТРОЛЮВАТИ ЛЮДСЬКІ ДУМКИ за допомогою ліків. Про це доповідав на зборах Американського Товариства Заавансованих Студій в Берклі в Каліфорнії професор Каліфорнійського університету д-р Дейвід Креч. Він сказав, що коли вдасться науковцям за допомогою хемічних ліків контролювати людське думання, то це буде таке велике наукове відкриття, яке вдалося людині під час другої світової війни в ділянці фізики, коли вдалося виявити атомову енергію. Контроля людського думання матиме велике значення в ділянці етики, політики і соціяльних взаємин між людьми й народами. Покищо з успіхом переводять контролю „думання" риб та щурів. Пізніше будуть робити досвіди з людьми.

„ДЖАНСОНОВА ЛЮДИНА" ТЕКСАСЕЦЬ КЛІФТОН С. КАРТЕР МАЄ ВПЛИВ В ДЕМОКРАТИЧНОМУ КОМІТЕТІ. На весні ц.р. він став секретарем Демократичного Крайового Комітету, а тепер він має керувати і фінансами цього Комітету. Таким чином вплив президента Джансона на політику найвищого партійного проводу значно збільшився, бо дійсний голова Комітету Джан М. Бейлі, якого найменував був покійний президент Кеннеді в 1960-му році, більшу часть року перебуває в Гартфорді, Коннектикат, бо він є одночасно і головою Стейтового Демократичного Комітету.

ДЕРЖАВНІ НАУКОВЦІ ЗРОБИЛИ ПОСТУП В ДІЛЯНЦІ ХАРЧІВ ДЛЯ НЕЗАМОЖНОГО НАСЕЛЕННЯ в недорозвинених країнах, бо почали продукувати муку з рибного м'яса, яка має 80 відсотків протеїни. Цією справою займаються фахівці з Бюра Торговельного Рибальства. Коли б використали для цієї цілі тільки рибне багатство з американських вод, то вдалося б випродукувати харчів для одного більйона осіб на протяг майже одного року — 300 днів. Ця мука є без запаху і має приємний смак.

У СВІТІ

В ЄГИПТІ ВІДБУДУТЬСЯ впродовж найближчих тижнів десятки процесів за „зраду", „змову" і т. п. злочини. Найшвидше судитимуть ще недавно дуже впливового редактора Мустафа Аміна, що йому закидають шпигунство у користь Америки. Дальшими підсудними будуть терористи з правої мусульманської групи, та змовники з табору „передреволюційних опортуністів". Загалом в найближчих тижнях число оскаржених у різних злочинах проти держави і режиму буде 200 до 300 осіб.

ПРЕМ'ЄР БІЛО-РАСИСТСЬКОГО УРЯДУ В РОДЕЗІЇ ЇЄН Д. СМІТ ПЕРЕКОНАНИЙ, що його уряд вийде переможно з усіх економічних санкцій, що їх проти нього проголосила Британія. Зокрема він заявив в інтерв'ю, що було проголошене через радіо-телевізію в Америці, що Родезія має на складі нафти й газоліни на шість місяців, але може обійтись без довозу з контрольованих Британією і Америкою джерел ще шість років. Родезія — заявив він — купуватиме газоліну скрізь, де зможе — а має вже тепер багато охочих продавати її.

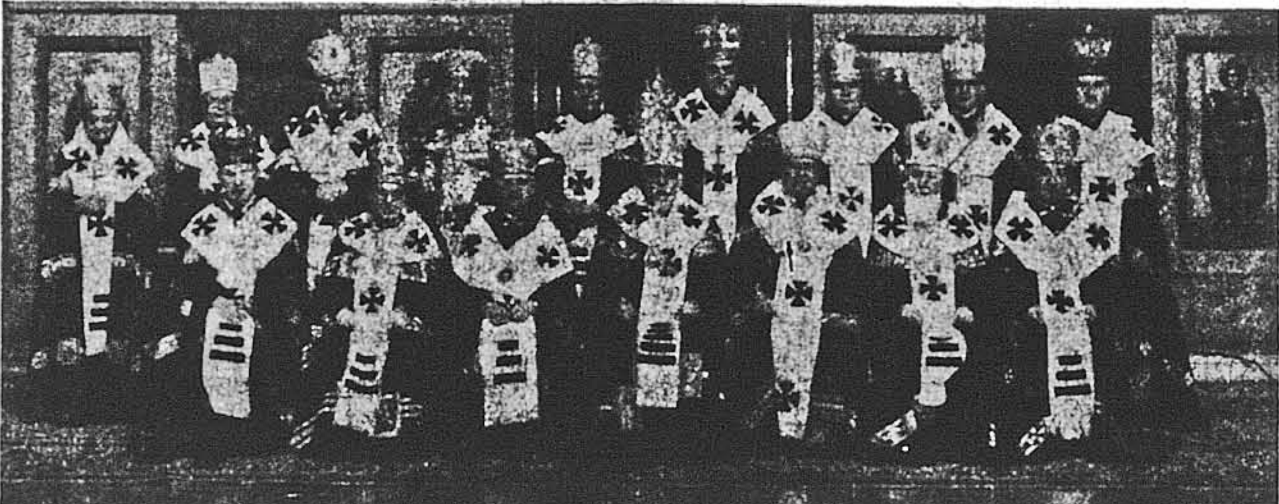
УРЯД КАМБОДЖІ, ЩО СУСІДУЄ З ПІВДЕННИМ І ПІВНІЧНИМ В'ЄТНАМОМ, ЗАЯВИВ, що він поборюватиме своїм військом всі ворожі спроби порушування кордонів Камбоджі — південними чи північними в'єтнамцями, „або будь ким іншим". Цю заяву треба вважати за відповідь на американську заповідь, що американські війська у Південному В'єтнамі дістали наказ переслідувати ворога, якщо він скриється на території Камбоджі і відтіль острілюватиме американців. Голова Камбоджі Уородом Шіганук раз-у-раз запевняє, що його країна „невтральна", але насправді толерує використовування території Камбоджі комуністами, як терену для відвороту, перегрупування і нового випаду та перемаршу з Північного В'єтнаму.

ДИКТАТОР КОМУНІСТИЧНОГО КИТАЮ, МАО ТСЕ-ТУНҐ, СКІНЧИВ 72 РОКИ ЖИТТЯ в минулу неділю. Однак згідно з пресовою політикою в комуністичних країнах, де в газетах нічого не пишеться про приватне життя громадян, не було ніде згадки про ту подію. Зате західня преса використала нагоду для пригадки невдач і успіхів того комуністичного ватажка, який вважає себе за єдино авторитетного інтерпретатора навчань Маркса-Леніна та законного наступника Леніна-Сталіна на становищі керівника міжнародного комуністичного руху.

ВТЕЧА З КОМУНІСТИЧНИХ КРАЇН ПРОДОВЖУЄТЬСЯ, хоч — внаслідку поліційних перешкод — не в таких розмірах, як раніше. 4 морські старшини на кубинському торговельному кораблі, припливши до порту в Токіо, зголосились в американському консуляті з просьбою на політичний азиль. Їх корабель мав взяти „подорозі" в Шанґаї зброю для Північного В'єтнаму. Три туристи із Східньої Европи, з ближче неназваних країн, прибувши до Греції, вибрали свободу. Два поляки втекли у Швеції з свого корабля.

ЗАХІДНЬО-НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР ЛЮДВІҐ ЕРГАРД ПРОСЛАВЛЯВ ЗДА у своєму Різдвяному зверненні, що його виголосив через радіо-телевізію, як єдину закордонну державу, про яку він згадував. Він дякував Америці за допомогу і ділі відбудови з воєнних руїн.

УКРАЇНСЬКІ КАТОЛИЦЬКІ ВЛАДИКИ З НАГОДИ ЗАКІНЧЕННЯ ДРУГОГО ВАТИКАНСЬКОГО СОБОРУ ПРОГОЛОСИЛИ СПІЛЬНЕ ПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ ТА ЗВЕРНУЛИСЯ З ПРИВІТОМ ДО ПРАВОСЛАВНИХ

ВЛАДИКИ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ПІД ЧАС ЧЕТВЕРТОЇ СЕСІЇ II. ВАТИКАНСЬКОГО СОБОРУ. В першому ряді сидять (зліва): Преосв. Ніль Саварин, ЧСВВ, ВПреосв. Іван Бучко, ВПреосв. Максим Германюк, ЧНІ, Еміненція Иосиф Кардинал Сліпий, ВПреосв. Амвросій Сенишин, ЧСВВ, ВПреосв. Гавриїл Букатко, Преосв. Ісидор Борецький. В другому ряді стоять (зліва): Преосв. Иосип Мартинець, ЧСВВ, Преосв. Володимир Маланчук, ЧНІ, Преосв. Августин Горняк, ЧСВВ, Преосв. Платон Корнеляк, Преосв. Андрій Роборецький, Преосв. Иосиф Шмондюк, Преосв. Іван Прашко, Преосв. Андрій Сапеляк, САЛ, Преосв. Яким Сеґеді. На світлині, що зроблена в каплиці Папської Колеґії св. Иосафата в Римі, не має неприявного хвилево шикаґівського єпископа Преосв. Ярослава Габра.

Ватикан, Рим. — На закінчення Другого Ватиканського Собору 8-го грудня ц.р. всі українські католицькі Владики, які брали участь у цьому Соборі, з Верховним Архиєпископом і Кардиналом Иосифом Сліпим на чолі, проголосили Спільне Пастирське Послання про Собор, його наради й рішення та їх значення для Української Католицької Церкви й українського народу, закінчивши це Послання святочними різдвяними побажаннями. Рівночасно з цим посланням, що його проголошено у тількищо випущеному „БЛАГОВІСНИКУ Верховного Архиєпископа Візантійсько - Українського (Греко - Руського) Обряду" (Рік II., ч. 1.), опубліковано спільний Привіт Православним, текст якого надрукований побіч у цьому числі „Свободи". У Спільному Посланні, крім загальної характеристики перебігу й рішень Другого Ватиканського Собору, у розділі про „Наші завдання відносно рішень Вселенського Собору" з'ясовано й такі важливі проблеми Української Католицької Церкви, як „Обновлення у проповідуванні Божого Слова", „Обновлення в освячуванні людських душ", „Жива українська мова в літургічних богослужбах", „Літургічний рік", „Церковний календар" та „Обновлення християнського життя запровадженням християнського правопорядку в усі форми людського життя".

Справа церковного календаря

На цю тему в згаданому Посланні м.і. сказано: „...беручи до уваги, що Вселенська Церква і усі держави світу студіюють можливість і приготовляються до запровадження нового календаря, не можна тепер міняти в Українській Католицькій Церкві дотеперішнього юліянського календаря. Одначе там, де заходить дійсна духова потреба й де поважна більшість вірних цього бажає, місцевий Владика, за згодою Апостольського Престолу, може дозволити вірним користуватись григоріянським календарем, запевняючи, однак, повну духовну опіку для вірних, що далі залишились при юліянському календарі. Така розв'язка згідно з дотеперішньою практикою дозволяє задоволити духові потреби деяких частин своїх вірних, без небажаного ускладнення зміни цілої календарної системи напередодні запровадження нового, світового календаря в цілій Христовій Церкві. Тому оцим звертаємось — сказано дальше в Спільному Посланні — до всіх наших вірних, щоби виявили належне зрозуміння для календарних різниць, спричинених сьогоднішніми умовинами життя. Бо так календарні спори можуть вийти тільки на шкоду нашій Церкві й усій українській спільноті . . ."

Зміни в літургічних богослужбах

На цю тему в Спільному Посланні м.і. сказано: „Згідно з постановами цього Собору, ні священики, ні вірні, не мають права самовільно впроваджувати будь-яких змін в літургічні богослужби . . . Це може робити тільки компетентна церковна влада, якою в нашій Українській Католицькій Церкві є Верховний Архиєпископ з Радою Ієрархів. Для запевнення належного й успішного плекання Літургії, церковної музики й інших форм церковного мистецтва, Собор поручає, щоби в кожній єпархії існувала окрема Літургічна Комісія, як рівно ж Комісія церковної музики й Комісія церковного мистецтва".

Жива українська мова в літургічних богослуженнях

На цю тему в Спільному Посланні м.і. сказано:

„Літургія як середник освячення душ своєю мовою, укладом і формою служення повинна відповідати і нині, як це було завжди, потребам вірних. Тому, коли йдеться про мову, вона повинна бути для них доступна і зрозуміла, щоби вони могли безпосередньо брати участь із всебільшою духовною користю. Для того, за дозволом правної церковної влади Собор дозволив уживати в богослужбах живої, рідної мови . . . Згідно з тією постановою Собору, залишаючи в засаді і на далі церковнослов'янську мову, ми порішили ввести з часом і в міру потреби живу українську мову в Літургії і священнодіяннях нашого обряду. Рівно ж дозволяємо в разі конечности вживати, за виразним благословенням місцевого ієрарха візантійсько - українського обряду, теж інших мов: у читанні Апостола й Євангелія, після їхнього прочитання в українській мові, та в проказуванні вірними: „Вірую", „Отче наш", „Вірую, Господи, і визнаю" . . .

Цілість цього історичного послання, як також ряд інших постанов і розпоряджень, проголошених Верховним Архиєпископом та Єпископатом Української Католицької Церкви на закінчення Другого Ватиканського Собору будуть опубліковані в найближчих числах „Свободи".

ПРИВІТ ПРАВОСЛАВНИМ

БЛАЖЕННІШИМ МИТРОПОЛИТАМ
ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІШИМ АРХИЄПИСКОПАМ
ПРЕОСВЯЩЕННІШИМ ЄПИСКОПАМ
УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Верховний Архиєпископ й усі Владики Української Католицької Церкви, зібрані на Другому Ватиканському Вселенському Соборі, передаємо у день його торжественного заключення наш щирий братній привіт усім Вам, Блаженніші й Високопреосвященніші Владики Української Православної Церкви з запевненням про наші спільні молитви за Вас і за Ваших Вірних у ці історичні хвилини для усього християнського світу й усього людства. Рівночасно прохаємо Вас про Ваші святі молитви до Всевишнього, і про молитви Ваших Вірних, щоб велика дія зближення і об'єднання всього християнського світу, започаткована так успішно на цьому Соборі, знайшла глибокий відгомін і здійснення серед українських вірних обидвох наших Церков.

Нехай цей наш щирий спільний братній привіт із Собору буде духовними обіймами Владик обидвох наших Церков на зразок обіймів і поцілунку миру та братньої любови Римського Архиєрея Папи Павла VI з Вселенським Царгородським Патріярхом Атанагором I, якими закінчився Другий Ватиканський Вселенський Собор.

За прикладом Первоєрархів Католицької і Православної Церков, які з нагоди Вселенського Собору зняли зі себе рештки прикрих споминів минулого, полишім і ми взаємні прикрі спомини з історії обидвох наших українських Церков, і в новому екуменічному дусі явно започаткуймо нову добу наших взаємовідносин у правдивій християнській любові і щирому братерстві.

Нехай увесь український Народ знайде у наших братніх обіймах миру й у нашому поцілунку християнської любови спасенний приклад на тяжкій дорозі об'єднання себе в один великий християнський народ з славним минулим та з великими можливостями світлого будучого.

Разом з нашим братнім привітом миру й любови прийміть, Блаженніші й Високопреосвященніші Владики, наші спільні святочні й новорічні побажання для Вас, для Вашого Духовенства та всіх Вірних з запевненням про наші спільні молитви до Новонародженого Христа і Пресвятої Богородиці, Заступниці Християн.

З висловами найглибшої пошани і християнської братньої любови.

Дано в Римі, дня 8 грудня 1965 р., у день заключення Другого Ватиканського Собору.

† ИОСИФ, Верховний Архиєпископ Української Католицької Церкви — Митрополит; † МАКСИМ, Митрополит Вінніпезький; † АМВРОЗ, Митрополит Філядельфійський; † ІВАН, Архиєпископ Левкадійський, Візитатор Українців в Західній Европі; † ГАВРИЇЛ, Архиєпископ Білгородський, Адміністратор Крижевацький; † НІЛЬ, Єпископ Едмонтонський; † ІСИДОР, Єпископ Торонтонський; † АНДРЕЙ, Єпископ Саскатунський; † ИОСИФ, Єпископ Стемфордський; † ЯРОСЛАВ, Єпископ Чікаґський; † ІВАН, Єпископ Зігрітанський, Екзарх Українців в Австралії; † ПЛАТОН, Єпископ Кастрамартійський, Екзарх Українців в Німеччині; † ВОЛОДИМИР, Єпископ Епіфанський, Екзарх Українців у Франції; † ИОСИФ, Єпископ Судацький, Екзарх Українців у Бразилії; † АНДРІЙ, Єпископ Севастопільський, Візитатор Українців в Арґентині; † АВГУСТИН, Єпископ Гермонтитанський, Екзарх Українців в Англії; † ИОАКИМ, Єпископ Інсарійський, Помічник Крижевацький.

Відділи УНСоюзу в Трентоні об'єдналися

Трентон. — Два трентонські Відділи УНСоюзу, а саме Товариство „Вільні Козаки", 116 Відділ та Товариство ім. Миколи Лисенка, 154ий Відділ, об'єдналися, вирішивши злуку на своїх загальних зборах в неділю, 19-го грудня 1965 р., в яких взяв участь обласний організатор УНС Степан Гавриш. Новий Відділ зберігає назву і число більшого, 116-ого Відділу. Після об'єднання обрано нову управу єдиного вже в Трентоні союзового Відділу в такому складі: Інж. Дмитро Кузик — предсідник, пані Ніна Самокішин, дотеперішня секретарка 154-го Відділу — місто-предсідниця, Степан Шевкевич — секретар, та контрольну комісію в особі Івана Грабовського, дотеперішнього секретаря 116-ого Відділу — голови та членів Івана Івашка і Михайла Мрочка. Від часу злуки Відділів члени повинні звертатися зі всіми справами до нового секретаря Степана Шевкевича, якому також треба вплачувати вкладки за забезпечення. Його адреса така: 109 Дженесі Ст., Трентон, Ню Джерзі, а телефон: 392-3877.

ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ ГОМФРІ ВІДЛЕТІВ ДО ЧОТИРЬОХ СТОЛИЦЬ ДАЛЕКОГО СХОДУ

ВАШИНГТОН. — Віце-президент Гюберт Гомфрі відлетів в понеділок 27 грудня до столиці Японії Токіо, звідкіля він має податися до столиці Філіппін Манілі, де в четвер 30 ц.м. репрезентуватиме президента Джансона на інавгурації нового президента Філіппін, Фердинанда Маркоса. З Філіппін Гомфрі поїде на Тайвань (Формозу), до столиці Тайпеї, і до столиці Південної Кореї Сеулу. В товаристві віце - президента Гомфрі знаходиться його дружина Мюріель і 18-річний син Даґлас, один із прибічників президента Джансона Джек Валенті, шеф протоколу Ллойд Генд, голова філіппінського реферату в Державному Департаменті Пол Каттенбурґ і голова в'єтнамського реферату Джеймс Рафферті. Цей останній знайшовся тому в почоті віце-президента Гомфрі, що в усіх розмовах, що їх він вестиме, напевне виринатиме справа В'єтнаму. Це перша поважніша репрезентаційно-дипломатична місія, що її Президент доручив свому конституційному наступникові. Ще напередодні свого відлету, в минулий понеділок, Гомфрі мав довгу нараду з державним секретарем Діном Раском, з яким теж разом обідав. Однак американські коментатори не сподіваються, щоб та подорож Гюберта Гомфрі мала якісь наслідки на дальший хід в'єтнамської війни і спроб замирення а радше, що вона затіснить взаємини між ЗДА і їх чотирма вірними далекосхідними союзниками — Японією, Філіппінами, Вільним Китаєм тр. Південною Кореєю.

ВЖЕ 4-ИЙ ДЕНЬ ЗДА НЕ БОМБАРДУЮТЬ ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ

Сайґон. — Над Північним В'єтнамом продовжується затишшя: від минулої суботи, себто латинського Різдва, американське летунство припинило бомбардування будь-яких об'єктів у Північному В'єтнамі. Білий Дім і Державний Департамент разом із американською амбасадою у Сайгоні зберігають у цій справі повну мовчанку і відмовляються входити на цю тему в розмову із журналістами. Тільки речник секретаріяту оборони у Вашинґтоні відхилив рубець тайни, заявивши, що припинення бомбардування Північного В'єтнаму чи відновлення того бомбардування — є справою війська а дипломатії. Ця заява потвердила здогади, що президент Джансон рішив піти назустріч тим міжнародним і американським колам, які покликалися на скарги північного - в'єтнамських комуністів, що бомбардування Північного В'єтнаму є „найбільшою перешкодою до миру" та „найбільшим доказом агресивної політики американських імперіялістів". Деякі коментатори звертають увагу, що Президентові буде легше перевести подвоєння збройних сил ЗД-Америки у Південному В'єтнамі, коли він матиме за собою той моральний арґумент, що ось комуністи знову знехтували явним доказом доброї волі американців. Покищо всі американські дипломатичні станиці дістали — твердять газети — наказ із Вашингтону пильно стежити за всіма познаками готовости Північного В'єтнаму приступити до мирових переговорів. На власну руку, не повідомивши про це Державний Департамент і не діставши від нього згоди на це, 19 грудня ц. р. відлетіли з Ню Йорку бельґ. літаком до Брюсселі три американські „ліві" діячі: професор Єйлського університету Стафтон Линд, основник комунізуючої організації — „Студенти для демократичного суспільства" Томас Гайден і Герберт Аптекер, якого — за твердженням „Н. Й. Таймсу" — вважають за керівного теоретика компартії в ЗДА. Всі ці три „ліваки" полетіли з Брюсселю до Праги, а відтіль до Москви і Пейпінгу, та прибули вже до Північного В'єтнаму через Камбоджу. Цю подорож зорганізував комуніст Аптекер, який був літом ц. р. на „мировому збіговищі" у Гельсінках і там дістав запрошення прибути до Ганою та привезти з собою ще двох приятелів. Ті три ліві діячі заявили, що вони ідуть „з власної ініціятиви", щоб „перевірити різні можливості миру" та що кошти подорожі покривають „з власних джерел і з пожертв приятелів'. Коли б американські власті хотіли повести проти них карну справу за порушення кількох постанов закону, то кожному з них грозила б кара по 5 років в'язниці і по 5.000 долярів — за недозволені зв'язки приватних осіб з чужими державами та спробу впливати на них щодо їх політики щодо ЗДА, як теж за знехтування заборони подорожувати до Комуністичного Китаю та Північного В'єтнаму.

При українській євангельській церкві в Нюарку створено Відділ УНСоюзу

Нюарк. — В суботу 18 грудня ц. р. при місцевій українській євангельській церкві створено Відділ УНСоюзу, який одержав порядкове число 340 і прийняв для себе назву „Перший Відділ Українських Євангеликів". Збори відкрив молитвою пастор Андрій Давидюк, який згодом з'ясував присутнім причину скликання зборів. Після цього обласний організатор УНСоюзу Степан Гавриш коротко накреслив історію УНС від його ранніх піонерських часів та з'ясував його ролю в національному та господарському житті української громади в ЗДА і в Канаді. Зокрема пояснив п. Гавриш основи модерного забезпечення, що їх УНСоюз дає всім членам. Після доповіді відбулася оживлена дискусія і згодом вибір першої управи Відділу, до якої увійшли: пастор Андрій Давидюк — голова, Іван Товканюк — заступник голови, Василь Жуковський — секретар, Софія Оріховська — заст. секретаря, Василь Колюбіс1ький — касир. До Контрольної Комісії увійшли: Галина Давидюк й Іван Кальчук. Новий Відділ має сорок й одного члена-основника. Управа вирішила протягом півроку це число членів подвоїти.

На закінчення зборів обласний організатор висловив подяку паст. А. Давидюкові за те, що дозволив зорганізувати цей Відділ при його церкві, як і за те, що він перший із своєю дружиною стали членами новоствореного Відділу. Дякував також Ст. Гавриш членам церковного комітету — пп. Жуковському, Колюбінському і Товканюкові за те, що й вони стали основниками Відділу. Найбільше признання висловив п-ні Стефанії Оріховській, яка була і далі є душею нового Відділу, якому вона безінтересовно й віддано допомагала постати, а тепер працює для збільшення його членства. Новостворений Відділ та його Управу вітав від Окружного Комітету Відділів УНС в Нюарку Юліян Баранюк.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Проблиски надії

Речник Апостольської Столиці заявив, що Папа Павло VI глибоко розчарований, що Різдвяне перемир'я у В'єтнамі минулося безслідно для тривкого замирення. Папа, — заявив той духовник, — вчинив усе, що міг вчинити, і „продовжуватиме чинити все можливе для сприяння мирові у В'єтнамі". Як відомо, Папа звернувся з палким закликом до миру напередодні латинського Різдва Христового і згодом подякував за проголошення перемир'я окремими листами — президентові Джонсонові, президентам вільного Південного В'єтнаму й комуністичного Північного В'єтнаму. Комуністи запропонували були взагалі тільки 12-годинне перемир'я, американське й альянтське командування проголосило з свого боку перемир'я на 30 годин, що його вони — комуністи — ніколи ані не оприлюднили, ані тим паче в практиці не визнали. Протягом всього того псевдоперемир'я комуністи порушили його 48 разів. Ранені в той час американські вояки признають, що комуністичні снайпери мали легше завдання, бо американці вірили в перемир'я і, хоч командування наказувало їм берегтись, їхня чуйність була таки послаблена. Скільки вояків згинуло впродовж отого Різдвяного „миру" — не проголошено, щоб, мабуть, не додавати жалю залишеним батькам, вдовам і сиротам...

Однак, політики все ще не втратили всіх проблисків надії. Тільки цим можна пояснити затишшя, яке далі панує над Північним В'єтнамом: тимчасово припинено всі летунські налети на будь-які об'єкти у Північному В'єтнамі, без подання причин такого наказу. Алеж у травні цього року була також шестиденна перерва в летунських діях проти Північного В'єтнаму, і після того з'ясовано, що Америка дала нагоду північнов'єтнамському комуністичному урядові передумати у спокійнішій атмосфері ситуацію і прийти до висновку, що недоцільно продовжувати активне підтримування комуністичного повстанського руху в Південному В'єтнамі. Відомо, що той жест доброї волі американського уряду не справив ніякого враження на північнов'єтнамських комуністів, чи пак — породив у них враження акту слабости. Над отим жестом американського уряду перейшли до денного порядку також американські дійсні і фальшиві пацифісти, які демонстрували проти політики Вашингтону, замовчуючи політику Ганою, Москви й Пейпінгу. Що більше, навіть політик такої мірки, як сенатор Роберт Кеннеді, висловив недавно думку, що травнева перерва в налетах проти Північного В'єтнаму була „надто короткою" і що треба б тепер повторити її „на довший час". Хоч кол. президент Труман затаврував той виступ Роберта Кеннеді як „людини збоку, яка не знає фактів", американські чинники, мабуть, таки взяли на увагу миролюбні настрої в широкому світі і хотіли ще раз дати доказ своєї доброї волі.

Покликаючись на сумний прецедент з поведінкою комуністів під час Різдвяного перемир'я — американська преса ставиться дуже скептично до практичних вислідів також цього однобічного американського летунсько-джентлменського жесту. Сутньою причиною цього песимізму є факт, що комуністи не прийшли ще до переконання, що вони не всилі виграти війну у В'єтнамі і що Го Чі Мінг не зможе ніколи диктувати „миру". Тому й цей промінчик надії, мабуть, згасне.

„Дядьки отечества чужого"

Надрукована в „Свободі" з 11 грудня цього року передова стаття п. н. „Історії України не вивчається...", засована на заяві совєтського українського літературознавця Арсена Іщука, складеній ним — згідно з повідомленням київської „Літературної України" — на засіданні президії Спілки Письменників України 2 листопада цього року, викликала подразнену реакцію збоку нюйоркських „прогресистів". Редакторам із щоденних колись „вістей" не сподобався висновок передової статті в „Свободі" про загрозливу для національної й історичної свідомости українців ситуацію, створену внаслідок відсутности навчання української історії в школах України.

Не маючи можливости заперечити ні заяви А. Іщука, ні висновків „Свободи", „прогресистські" публіцисти кинулися виправдувати совєтський режим на Україні і його русифікаційну політику, мовляв, „і в цьому випадку, який прикрий він не був би, наступило поліпшення". На підтвердження такого голослівного твердження притягнено навіть надруковану в „Літературній Україні" з 7 грудня 1965 р. заяву заступника міністра освіти Української ССР П. Миргородського про те, що з початком нового шкільного, тобто 1965/66 року, „курс історії УССР значно поширено", що міністерство освіти „багато працює зараз над створенням нової програми та підручника з історії України", і що для цього покликано навіть... спеціяльну комісію.

Абстрагуючи від того, що заява Миргородського не заперечує ні в чому твердження А. Іщука про те, що „історії України в школах УССР не вивчається" і що зі слів Миргородського виразно випливає, що в цій ділянці ніякого поліпшення не наступило, бож підручників з історії України й далі немає і створено покищо тільки „спеціяльну комісію", — про безнадійну ситуацію не лише з навчанням історії України, але й взагалі з українською історичною наукою свідчить також і стаття І. Білодіда, віцепрезидента Академії Наук УССР і голови Секції Суспільних Наук в цій Академії, надрукована в „Радянській Україні" з 2 грудня цього року. З поданого ним у цій статті переліку тем, над якими працюють бідолашні українські історики і назв їхніх праць, виходить, що й вони також не мають можливости займатися історією України. Згідно ж із ствердженням Білодіда, колективи установ суспільних наук АН УССР розроблюють тільки такі проблеми, як „Закономірності розвитку соціялізму і переходу до комунізму", „Історія Великої Жовтневої соціялістичної революції", „Комунізм і культура" й такі інші, які дуже мало спільного мають із справжньою історією України.

Немає українських праць і досліджень також серед запляновaних для видання на 1966 рік. Це знову ж таки або „Перемога Великої Жовтневої соціялістичної революції, або „Історія робітничого класу України", або „Українська ССР в період розгорнутого будівництва комунізму", або ж, врешті, „Розвиток народного господарства УССР за роки радянської влади". Ніякої праці чи хоч би й розвідки з історії України княжої доби, Козаччини чи українського відродження XIX-XX сторіч в усіх цих плянах не передбачено. Для комуністичних сатрапів і всіх тих, що їх Т. Шевченко називав „дядьками отечества чужого", „рабами і підніжками, гряззю Москви", непотрібне вивчення історії України. І найбільш в цьому ганебне те, що таку політику намагаються обороняти „прогресистські" ступайки у вільному світі, усі ті, що славили московську компартію й режим в час, як вони нищили голодом мільйони їхніх земляків у 1933 році, ліквідували українську культуру та її діячів у 1934-39 роках і ґльорифікували Сталіна та московський Кремль за їхній союз із Гітлером в 1939-40 роках.

І. Смолій

НЕВЖЕ ЦЕ МОЖЛИВЕ?

В цю святочну пору знайти серед совєтської макулятури й агітки, що заливає закордонний ринок, найновіше, з 1965 року, розкішне видання в бордовій оправі з золотими відтисками під назвою „Колядки та щедрівки" — справді незвичайна подія, і мимоволі зринає думка: невже ж це можливе, невже аж так далеко змінились обставини на рідних землях?

Береш книжку в руки, перечитуєш вступну статтю, переглядаєш матеріял, і питаєшся знову в безмірному здивуванні: невже це можливе, що таке видання вийшло під маркою Академії Наук Української ССР, її Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського?

Вступна стаття О. Дея має всі познаки науково витриманої розвідки про цей жанр народної творчости. Тут і численні посилання на праці попередніх, головно західньоукраїнських дослідників, і цікаві порівняння, за визначенням В. Чичерова, про два типи колядок, — — узагальнений, общинний у росіян, і диференційований, індивідуальний в українців, болгар, румунів. Тут і широкий огляд про вплив колядок і щедрівок на творчість поетів і мистців, як А. Пушкіна „Полтава", Ю. Яновського заспів до „Чотирьох шабель", О. Довженка, С. Скляренка, М. Лисенка „Різдвяна ніч", П. Чайковського „Черевички", М. Рильського - Корсакова „Ніч перед Різдвом", К. Данкевича „Назар Стодоля".

Між рядками виявлено і причину появи цього видання. „В 1960 р., — пише О. І. Дей, — студенти Київської консерваторії, які за ініціятивою композитора П. О. Козицького вивчили ряд високохудожніх колядок і щедрівок, під Новий Рік пішли з ними по місту. Поновлення цього стародавнього обряду знайшло живий відгук. Вдалий почин студентів консерваторії підхопили студенти Київського університету, громадськість Вінницької та інших областей..." Отож з огляду на це Академії Наук і її інститутові не осталося нічого, як піти назустріч поновленню цього обряду і забезпечити студентів та „громадськість" відповідним текстом.

Переглядаєш багатий матеріял дохристиянської доби. Все щедрівки і віншівки, про Івася і Марійку та обряди за обрядами. А де ж колядки, що їх співають студенти і „громадськість"? Де ж основна частина цього жанру, великого скарбу, великих образів народження Божого Сина, Зорі з Вифлеєму, Святої Родини, Матері Божої, де ж пісні про містерійний прихід на світ Божого Дитяти? Де все те, без чого европейська культура і ввесь західній світ став би пустелею, — без храмів, малярства, архітектури, без Данте, Мільтона, без базилік св. Петра, Нотр Даму, Мікельанджельо, Да Вінче, Моцарта і десятків великих умів, що одухотворили людське життя, знайшовши надхнення в цій містерії?

Для науковця Академії Наук УССР це речі маловажні. Українська культура без цього може існувати, можна вернутися до періоду з-перед тисячі років... „Штучні пісні Христового різдва, — пише О. Дей, — та пов'язаних з цим подій, створені книжниками, церковниками й виконувані в церкві, а то й попід хатами, не мали нічого спільного з народною творчістю, тому то вже в дожовтневий період деякі передові вчені (І. Франко, В. Гнатюк, Ф. Колесса) вилучили їх із сфери обрядово - календарного циклу народної поезії".

Справді подивугідна спритність рук, хоч і сам О. Дей в іншому місці вступної статті подає думку І. Франка, що авторами колядок були „прості братчики та послушники монастирські, світські, духовні та дяки..."

Тому то й Інститут Мистецтвознавства вилучив ті колядки з видання.

Які ж зразки народної поезії пропонується на це місце студентам, „громадськості" та всім тим, що тужать за поновленням стародавнього обряду колядок і щедрівок? Ось декілька прикладів:

Нова радість стала,
Яка не бувала:
Зоря ясна п'ятикутна
На ввесь світ засяла.

Упали вівтарі.
Покотились царі,
Слава люду робочому,
Чабанам шахтярам!

Або:

Нова радість стала,
  яка не бувала,
Довгождана зірка волі
  в Жовтні засіяла.
Де цар був зажився,
  з панством вкоренився,
Там з голотою простою
  Ленін появився.

Чи:

Ясная зірка, ясная зірка,
Ввесь світ освітила.
Бідній голоті, бідній голоті
Диво сповістила. і т. д.

В полі, полі плужок оре.
За тим плужком злидар ходе.
Своїх коней поганяє.
Другий йому їсти носить.
Треті сіють пшениченьку,
Жінки варять вечеряти.
Колектив це тут працює,
Живе й горенька не знає!
Урожаї добрі має.
Всі лаштуйтеся до гурту,
В колективі порятунок...

А ось „Три празники" в новому виданні:

Бо прийдуть до тебе
  твої свята в гості:
Що перше свято —
  першого повстання,
Першого повстання
  ще й святого Тараса.
А другеє свято —
  то Першого Травня,
Свято робітниче,
  всесвітнє, весняне.
А що третє свято —
  Червоного Жовтня,
Червоного Жовтня,
  коли пута впали,
Коли пута впали,
  Ради понастали...

Є в цьому виданні й такий віршик:

У лісі, в лісі
  москалі на стрісі.
І стріху деруть,
  І сало беруть.

Вже сало впало,
  та вже й пропало.
Хазяїн пішов —
  сала не знайшов.
Пішов би за ним,
  не знаю, за ким.
Пішов би туда,
  не знаю куда.

Якнайбільше б таких віршів. Бо справді деруть, розкрадають, висміюють, компромітують, нищать і палять усе найдорожче. Після антисемітських писань, після пожежі — це черговий удар по нашій найвищій науковій установі.

АМЕРИКАНСЬКА МІШАНА ЕКОНОМІКА

Багато людей за кордоном вважають економіку З'єднаних Держав за типовий приклад капіталізму в його найчистішій формі. Фактично ж З'єднані Держави мають нині те, що можна назвати „мішаною економікою". Приватні підприємства й приватна ініціятива правлять за основу американського ділового життя, але федеральний уряд відіграє дедалі більшу ролю в регулюванні та контролі економічного життя в інтересах нації.

Американська економіка побудована на принципах конкуренції — принципах, що їх навіть деякі комуністичні країни вважають за ефективні та гідні наслідування. Без постійної потреби конкурувати з іншими продуцентами кращими виробами та нижчими цінами жадна фірма не дбатиме за споживачів.

Зважаючи на те, що конкуренція є серцем нашої системи, Уряд З'єднаних Держав, щоб підтримувати ту конкуренцію, видав антитрестовий та антимонопольний закон. На початку цього століття залізниці, телефонні компанії та багато інших галузей індустрії виросли до такого розміру, що в інтересах населення треба було встановити над ними державну контролю. Першим таким заходом було видання в 1890 р. Акту Шермана, яким проголошено, що всякі дії, які стримують розвиток індустрії є каригідними.

Але економічне життя було занадто скомпліковане, щоб його можна було оздоровити таким простим законом. І тому в 1914 р. Конґрес видав новий закон з докладнішими правилами проти монополій, т. зв. Акт Клейтона. Конґрес також призначив Федеральну Комісію, яка мала розглядати всі неетичні та несправедливі бизнесові операції, які призводили б до монополізації або шкодили маленьким компаніям. Через Департамент Справедливости ця комісія притягала до суду великі компанії і примушувала їх зрікатися монополістичної активности. Бували випадки, коли внаслідок цього великі компанії ділилися на кілька менших.

Проте, тепер уже не вважають, що тільки бизнесмени винні у порушенні громадських інтересів. Американці не потребують, наприклад, двадцятьох марок авт, якщо продуцент п'ятьох чи шістьох марок може задовольнити їх ліпшими та економнішими машинами у правдивій конкуренційній ситуації. Найвищий Суд, проте, ухвалив, що контроля навіть четвертини національного ринку цілком достатня і що дальша контроля навіть не може бути дозволена.

Уряд також заохочував маленькі підприємства програмою позик, безплатними юридичними порадами та іншими способами.

Іншими урядовими агенціями, що беруть участь у регулюванні економічного життя нації, є: Міжстейтова Комерційна Комісія, Федеральна Силова Комісія, Комітет Цивільної Аеронавтики та Федеральна Комунікаційна Комісія.

Уряд ЗДА також вжив заходів для контролі „великих підприємств" та „великої праці". Під час Рузвелтового урядування та його „Нового Курсу" створено Національний Комітет Робітничих Відносин, щоб охоронити новоздобуті права робітництва. Але в роках по другій світовій війні робітничі юнії набрали такої сили, що деякі страйки майже спинили економічне життя країни. Законом деякі дії юній були заборонені. Нині вибори в юніях підлягають урядовій контролі, так само, як їхні фонди.

Тепер це справа уряду балансувати різні сили в економіці — великі корпорації, сильні робітничі юнії, що поширюють свій вплив поза членством юній, і, нарешті, ролю самого уряду, бо він також став „великим бизнесом", що охоплює понад два з половиною мільйони людей.

Надмір свободи для бизнесу чи юній може підривати економічне життя, приводити до довгих і занадто коштовних страйків, до створення монополій та несправедливостей. Але надмірне втручання уряду порушує основні принципи вільної конкуренції, як основного фактору економічного проґресу. Балянсування всього цього не легка справа, але вона приносить добро нації.

Отже, американська економіка, базована на конкуренції, стала мішаною економікою.

Американська Рада

В. Кедровський

АЛЬМАНАХ У ПОШАНІ ІВАНОВІ ФРАНКОВІ

Видавництво „Свобода" з кінцем листопада 1965 року видало Альманах Українського Народного Союзу, присвятивши його 110-річчю з дня народження і 50-річчю з дня смерти Івана Франка. Матеріял в альманасі уложений так, що 136 сторінок великої вісімки присвячені виключно Великому Каменяреві, а 60 сторінок — цікавим і змістовним інформаційним нарисам.

Франкіяна відкривається віршем Миколи Щербака „Франковий заповіт" і прологом до поеми „Мойсей".

Далі йде стаття ред. А. Драгана „З Його духа печаттю", в якій автор коротко схарактеризував вплив І. Франка на українську еміґрацію в Америці. Ця важлива тема ще ніким докладно не опрацьована, отже є вона першою ластівкою, яка напевно викличе широке зацікавлення й бажання опрацювати її ширше.

Стаття д-ра Луки Луцева „Іван Франко, життя і творчість" — це докладна біографія поета з дитинства й до смерти. Написана вона легким стилем і дає багатющий матеріял для зрозуміння творчости Великого Каменяра у пов'язанні з його особистим життям. Прочитавши цю працю, читач виразно уявить собі, яку велетенську роботу виконав Франко для свого рідного народу, щоб піднести його на вищий культурний та економічний рівень, щоб пробудити в ньому правдивий патріотизм і прагнення до вищих форм духового життя.

Для своєї праці д-р Л. Луців критично і глибоко використав 28 літературних джерел, що появилися поза межами України й на самій Україні під большевицько-московським пануванням. Це — основна праця в цьогорічному альманасі УНСоюзу, і вона, поза студіями над життям і творчістю Івана Франка, може багато допомогти у підготові рефератів, присвячених пам'яті українського Мойсея.

Ред. Богдан Кравців у своїй статті „Думки Івана Франка про соціялізм та комунізм і комуністична цензура" наводить цікаві матеріяли з Франкових праць, у яких він виступав з критикою соціял - демократів, уважаючи їх доктрину реакційною. Щоб приховати дійсний погляд І. Франка на соціял - демократію взагалі, а тим самим і на комунізм, в Совєтському Союзі з його творів викидають цілі уступи. Б. Кравців подає ширші витяги з праць Івана Франка, в яких він піддає критичному розглядові доктрину соціялізму. Ось, зокрема, що писав І. Франко про „Комуністичний маніфест" (подаю за статтею Б. Кравцева):

„Оброблена ними (Марксом і Енґельсом) програма державного соціялізму аж надто часто пахне державним деспотизмом та уніформізмом, що, проведений справді в життя, міг би статися великою загальною гальмою в розвою або джерелом нових революцій".

Св. п. Микола Ґлобенко в статті „Ув'язнений Франко" переконливо спростовує твердження совєтських авторів, що світогляд Великого Каменяра складався під впливом російських соціялістів і ліберальних письменників. Окремо спиняється він на критичному огляді книжки совєтського „літературознавця" М. Пархоменка „Иван Франко и русская литература", виданій у 1950 році. Між іншими цитатами автор подав ось таку Франкову оцінку соціялістів, що була надрукована в 1906 році в „Літературно - Науковому Віснику":

„І в теоретичних програмах, і в практичній тактиці майже всіх сучасних соціялістичних партій (оскільки вони дійсно партії, а не кружки філософів та професорів) бачимо стільки воєнної дисципліни, претенсій на накинення своєї волі іншим, диктування своїх законів „реакційним масам", стільки деспотизму та нетолеранції навіть унутрі власного табору, що говорити про лібералізм того руху нема ніякої підстави"...

Оце — блискуча оцінка також і сучасного комунізму, яку совєтські цензори усувають зі сторінок Франкових творів.

Ред. Іван Кедрин у своїй статті „Співець волі і поступу" на підставі творів І. Франка та матеріялів інших авторів про нього заперечує вигадане большевиками русофільство І. Франка і доводить, що він був співцем волі й самостійности України.

У своїй англомовній статті проф. Кларенс Меннінґ, згадуючи деякі твори І. Франка, найвище ставить його поеми „Іван Вишенський" та „Мойсей", в яких автор яскраво виявив свою філософію й обов'язки людини до людини й свого народу.

Змістовна й багата матеріялом стаття ред. В. Давиденка „Іван Франко у спогадах сучасників". З понад 150 мемуарів автор вибрав 32, написані різними особами, які всесторонньо характеризують особисте життя й творчість Івана Франка.

Далі йдуть цікаві матеріяли Сергія Єфремова. Подаючи їх, редакція альманаху зазначає,: „з багатої мемуарної літератури про Івана Франка передруковуємо спогади відомого українського літературознавця, академіка Всеукраїнської Академії Наук Сергія Єфремова, який був засуджений у процесі Спілки Визволення України 1930 року на десять років

(Закінчення на стор. 3-ій)

Цивільна Оборона проєктує будувати тунелі під американськими містами

Згідно із студіями Крайової Лябораторії в Овк Ріджі, Каліфорнія, запроєктовано побудувати систему підземних тунелів під великими містами ЗДА, які могли б бути сховищами під час атомової атаки на цю країну. Ці тунелі могли б охоронити мільйони американців під час нуклеарної війни, а під час миру могли б служити для мирних цілей. Ці тунелі під час миру могли б служити для швидкого транспорту, як це плянується між Бостоном і Вашингтоном. Вони могли б дати місце для паркування авт в Менгеттамі в Ню Йорку, де немає місця автам на землі. Цивільна оборона обрахувала, що побудова такої сітки тунелів під землею коштувала б великанську суму — $38 більйонів. Будова тунелів дала б одночасно працю новим тисячам робітників та цим способом скріплювала б економіку країни, зменшуючи при тому число безробітних. Але в колах науковців із Т-ва Заавансованих Студій виник спротив проти цього проєкту. Ці науковці твердять, що коли б ЗДА почали будувати запроєктовану систему тунелів під великими містами, то це спровокувало б СССР до нових заходів в ділянці водневої війни, і цим способом не віддалися б — атомову війну, тельки її приспішилося б.

Дам'ян Горняткевич

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК

(З приводу її ювілею)

(1)

Коли приймемо за правило, що зміст і ціль кожної установи міститься в її назві, то мусимо признати, що засновники Української Вільної Академії Наук вибрали найкращу й найбільше змістову назву для цієї інституції, і то як в українській, так і в англійській версії. Вже в першому слові відзначено її українській національний характер, далі згадується про незалежне становище у вільному світі науки й врешті сама назва — „Академія" має спеціяльне значення, як найвища наукова установа. Французьке прислів'я каже, що аристократизм зобов'язує. Отож, коли прийнято для нашої установи назву Академії Наук, то це слово накладало на нас обов'язок якнайкраще виявити себе, і то під кожним оглядом, як у доборі видатних членів, так теж й у змісті публікованих наукових праць. Англомовний додаток до фірми УВАН — Українська Академія Наук і Мистецтв, — поширює програму її діяння й в напрямі опіки над українськими мистецькими пам'ятками.

Українська Вільна Академія Наук відзначає в цьому році 15-річчя свого існування в Америці й Канаді, далі 20-ліття своєї діяльности в Німеччині й врешті нав'язує посередньо до заснування нашої матірної установи — Всеукраїнської Академії Наук у Києві, покликаної до життя 14-го листопада 1918 року, декретом уряду Української Держави. Отож Українська Вільна Академія Наук є спадкоємницею великих надбань ще з тих часів, коли державною Академією Наук проводив геніяльний історик Михайло Грушевський.

Саме цю передумову мали на увазі українські вчені в 1945 році, негайно після капітуляції Німеччини, коли вони еміґрували з дотогочасних наукових центрів таких, як Київ, Львів, Прага та опинилися в Авґсбурзі й там під проводом визначного історика Дмитра Дорошенка створили — побудовану на давніх принципах, але існуючу серед нових умовин життя — Українську Вільну Академію Наук. Без перебільшення можна сказати, що при цій новій організації відразу закипіло наукове життя, і закипіло із стихійною силою. Була це радісна зустріч українських діячів науки, розмежованих до тої пори збручанським кордоном. Всі зустрілися, сповнені творчими задумами та з великим науковим капіталом із своєї ділянки, а зустрілися, як члени одної великої родини, розділеної досі ворожим окупантом. Відбуто сотки наукових конференцій по всіх більших містах Західньої Німеччини, опубліковано — при всіх технічно-видавничих труднощах — кілька десятків важливих праць, проведено етнографічно - мовознавчі досліди по таборах і врешті створено за ініціятивою невтомного проф. Володимира Міяковського музей - архів з дуже цінними надбаннями.

А коли економічні життьові умовини в Німеччині погіршали і водночас відкрилася можливість переїзду в Новий Світ, за океан, у 1949 році, — відбувся новий ісход з дотогочасних місць поселення. Центром нашого духового життя став силою фактів Ню Йорк і Вінніпеґ. І тут в листопаді 1950-го року відновлено діяльність Української Вільної Академії Наук. На чолі нашої відновленої інституції став неперевершений організатор, проф. Михайло Ветухів, а тимчасовим приміщенням — скромна домівка „Самопомочі" у Ню Йорку при 7-ій вулиці. Хто був приявний на тих перших установчих зборах у новому приміщенні, тому ставало моторошно, бо висока ідея й мета Української Вільної Академії Наук була повним контрастом до примітивного довкілля. Але обличчя голови Академії проф. Ветухова було сповнене ентузіязмом, а його слова відкривали нам нові, широкі перспективи, в які він непохитно вірив. І власне ця його віра загрівала нас до дальшої наукової праці. —

З бідної домівки „Самопомочі" Академія перенеслася внедовзі до нововинайменого льокалю при 23-ій вулиці у Ню Йорку з гарним, широким видом на хмародери столиці. Та й ця домівка стала внедовзі затісною для завдань і праці Академії, отож дальша зміна льокалю на більший і вигідніший, виявилася необхідністю.

І так наша установа на провесні 1952 року опинилася в новому, більшому приміщенні на 26-ій вулиці — йдучи послідовно вгору міста. Там розгорнено під проводом президента Михайла Ветухова дальшу, незвичайно плідну діяльність. Він здобув від Фундації Форда поважну грошову дотацію, яка допомогла Академії видавати впродовж повних десяти років англомовний журнал „Анали" (досі появилося 20 книжок), що стали світовою трибуною українських дослідів і студій. „Анали" знаходяться сьогодні вже по всіх бібліотеках світу, починаючи від Канади аж до Москви включно.

Далі відбувалися й відбуваються щотижневі наукові конференції (іноді й двічі на тиждень), з усіх ділянок знання. Від 1950-го року по нинішній день відбулося таких конференцій кругло — 730 із 1 101 доповіддю. Числа як на наші умовини справді імпозантні. Бібліотека, музей і архів Академії побільшуються безперервно й досі обіймають уже — 190 000 одиниць.

(Далі буде)

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE 5020 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141

ЦЬОГОРІЧНИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК УЖЕ ПЕРЕЙШОВ 73,000 ДОЛЯРІВ

Ню Йорк. — За повідомленням канцелярії УККА цьогорічна збірка національного датку, який є єдиною фінансовою основою діяльности УККА, з кінцем минулого тижня досягла й перейшла суму $.73,000. Є оправдана надія на те, що ця збірка до кінця цього року, хоч як до нього близько, досягне суму 80,000 дол. й так дійде до рівня раніших збірок — з-перед кругло десятка років.

Перед в цім показі національної зрілости та організаційної справности ведуть як раніше, громади Філядельфії та Ню Йорку. Обидві вони перейшли суму 8,000 долярів і змагаються за першенство та — досягнення п'ятициферного числа збірки! Минулорічний партнер двійки, Шикаго, яке минулого року перейшло 5.000, ще зрівняло свій крок з ними. В останнім тижні його випередила розмірно невелика громада Нюарку-Ірвінґтону, яка під проводом голови, лікаря Володимира Гука та референта збірки національного датку лікаря Тараса Шеґедина наближається до 3,000 дол., вдвоє збільшивши минулорічну свою суму датку. Але Шикаґівська громада, за інформаціями УККА, заповідає щонайменше доповнення своєї збірки до минулорічної суми, тому треба сподіватися, що останні дні збірки принесуть ще великі несподіванки. Поодинокі громади інформують про великі зусилля охопити збіркою все місцеве громадянство. Тому незалежно від передсвяточних занять в громадах йде велика збіркова акція. На останньо присланий чек Філядельфії склалися пожертви понад сотні тамошніх громадян, які склали даток в кількох останніх днях.

В третьому тижні грудня двотисячну межу збірки перевищила ще невелика громада Джерзі Сіті, а зближаються до неї й напевно досягнуть її громади Дітройту - метрополії, Клівленду, Янґставну, Гартфорду й Сиракюз, а може й Дітройту - Гемтремку, Рочестеру, Міннеаполісу - Ст. Пол й Вашингтону, які далеко перейшли тисячну межу збірки. До границі тисячі долярів наближаються й мають всі дані її досягти громади Балтимору, Лорейну, Ню Бронсвику, Боффало, Елизабету і Бриджпорту. Фінансова комісія УККА, яка особливо піклується збіркою датку, сподівається, що бодай цих двадцять громад досягнуть мінімальну суму більших українських осередків: 1,000 дол.

Треба відмітити, що на заклик останнього крайового З'їзду Організації Оборони Лемківщини, всі її Відділи обов'язково належать до УККА й складають щорічний національний даток. До цього заохотили свої Відділи також всі наші братські Союзи й можливо інші наші центральні організації. Також службовики головних канцелярій Союзів організовано й без винятку складають свої пожертви на національний даток.

З кінцем третього тижня грудня цього року табеля передових наших громад і їх збірок національного датку, що перейшли суму 1.000 дол була така:

1. Філядельфія	$ 8,395
2. Ню Йорк	8.010
3. Нюарк-Ірвінґтон	2.635
4. Шикаго	2,623
5. Джерзі Сіті	2,156
6. Дітройт-метр.	1,886
7. Клівленд	1.878
8. Янґставн	1,848
9. Гартфорд	1,805
10. Сиракюзи	1.600
11. Дітройт-Схід (Гемтр.)	1,544
12. Рочестер	1.516
13. Міннеаполіс	1.327
14. Вашингтон, Д. К.	1,106

Збірка національного датку ввійшла в останній тиждень. Гроші зложені до кінця місяця й вислані до УККА не пізніше, як 1 січня 1966 будуть ще зараховані на цей рік. В 25 річчя УККА всі українці, повинні скласти свій даток й зробити це негайно!

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

АЛЬМАНАХ У ПОШАНУ І. ФРАНКОВІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ув'язнення і знищений потім московським режимом у тюрмі. Друковані в першому збірнику Комісії Новітнього Українського Письменства ВУАН п. н. „Література", Київ 1928 р., стор. 158-160, ці спогади акад. С. Єфремова не увійшли до ніякого із видань совєтських спогадів про Франка і в працях совєтських франкознавців не згадуються взагалі, хоч вони незвичайно важливі і для Франкової бібліографії і для історії взаємин наддніпрянської української громади з Франком".

Акад. С. Єфремов, між іншим, характеризує І. Франка так: „Франко не соромився своїх „блудів", часто навіть перебільшував їх, як і взагалі гостро та критично ставився до своїх праць". А яке враження справив І. Франко на С. Єфремова, автор характеризує такими словами: „Це був — скажу так — гора-чоловік, що вивершувавсь незмірно над усім навкруги, але того сам не помічав і ще менше давав свою перевагу відчути кому іншому. І тому легко заходити з Франком у товариські зносини, легко говорити, а часом то й мовчати, не почуваючи умовної чемности. Умовности зникали перед його такою ясною й променистою постаттю, і єднання з великим давало втіху, яку оцінити цілком можна тільки на великій віддалі".

Стаття Головного секретаря Українського Народного Союза д-ра Ярослава Падоха в стисловій формі подає працю УНС та його розвиток за останніх чотири роки — „між двома конвенціями".

Наприкінці подано календаріюм на 1966 рік.

Цей альманах — цінний подарунок у діяспорі, і ми певні, що він знайде собі шлях також на землі України, хоч може і в невеликій кількості, розкриваючи очі читачам на те, як комуністи спотворюють образ і творчість великого Івана Франка.

Альманах багато ілюстрований, що додає йому ще більшої вартости. Технічне виконання відповідає сучасним вимогам друкарства.

Наостанку хотілося б зробити одне мале застереження: у майбутньому такі цінні видання треба зшивати нитками, а не дротом, бо дріт скоро ржавіє, і книжка розпадається.

Фото обкладинки календаря УНСоюзу на 1966-ий рік у пошані Іванові Франкові. Обкладинку, як і мистецьке оформлення календаря виконав артист-маляр Богдан Титла.

Ню Йорк, Н. Й.

СТУДЕНТИ ТУСМ ДИСКУТУЮТЬ ПРО АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ

3 грудня в приміщенні Дому Організацій Визвольного фронту відбувся Студентський Вечір, організований Осередком Діяльности ТУСМ-у в Ню Йорку. У вечері взяли участь студенти місцевого Осередку Діяльности ТУСМ-у, заінтересовані актуальною проблематикою сьогоднішнього дня та українською справою на тлі загального, міжнародного політичного положення. Присутнім на вечері був також голова ТУСМ-у Ігор Заяць.

На програму Студентського Вечора зложилися доповіді: „Визвольна політика між двома екстремами — атомова війна, або мир" — Христя Губіцька, „Конфлікт між червоним Китаєм і Москвою та його відношення до визвольної справи" — Аскольд Скальський і „Студентські рухи в американських університетах і наше становище до них" — Ігор Несторчук.

Після доповідей відбулася жива дискусія, в якій брали участь майже усі учасники. З зацікавленням порушувано цілий ряд заторкнених в доповідях питань, зокрема цікавими були думки висловлені відносно модерного конфлікту поміж червоним Китаєм і Москвою та наше відношення до нього. Проблеми В'єтнаму, американської політики, ідей АБН-у, студентських політичних і ідеологічних рухів, проблеми орієнтації на власні сили в українській політиці та роля нашого українського студентства в зударі з ворожими нашим ідеям ідеологічних фронтів, — це питання дискусії.

Вечір був вдалий. Можна лише побажати молодим організаторам, щоб вони в майбутньому запрошували на імпрези не лише молодь ТУСМ-у, але також українських студентів з інших організацій. Добре було б, щоб місцевий Осередок ТУСМ-у повторив цю імпрезу в інших місцевостях.

Яр. М.

Шикаго, Іллиной

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР ПОЕТА ЮРІЯ КОЛОМИЙЦЯ

Український Академічний Клюб у Шикаго влаштував 6-го листопада літературний вечір Юрія Коломийця.

Цісю успішною імпрезою при численній участі громадян і членів клюбу нова управа розпочала діяльність осіннього сезону. Імпреза була цікава ще й тим, що прелеґентами були два члени нової управи клюбу: поет Юрій Коломиєць, поезії якого вже від кількох років друкуються в українських газетах і журналах, і який нещодавно видав першу збірку поезій „Гранчасте сонце", а також вже широко відомий українському культурному громадянству письменник, автор трьох збірок поезій, трьох оповідань і багатьох статтей, редактор літературних збірників, талановитий поет і літературознавець, — Богдан Рубчак.

В першій частині вечора, після відкриття й привітання нового голови клюбу Юрія Сумика, Богдан Рубчак подав вичерпну аналізу поезій Юр. Коломийця, особливо тих, що появилися в збірці „Гранчасте сонце".

Юрій Коломиєць народився 1930 року. Він відбув належне поетичне підготування це цей факт, за словами доповідача, дозволив йому виступити вже зрілим поетом. Відмітивши естетичний вигляд цієї першої збірки, в якій поміщено також вісім мистецьки досконалих рисунків брата поета, відомого мистця Анатолія Коломийця, Рубчак перейшов до тематичної аналізи поезій. „Гранчасте сонце", сказав доповідач, дуже влучна назва для збірки, бо поет в своїх віршах звеличує літо. Величний літній день являється в нього наче символом того вимріяного, невідшуканого Ельдорадо, яке мало б десь існувати. Його поезії просякнені прагненням якогось більш досконалого людського буття. Проте, це не значить, що поет проповідує втечу від життя. Він одверто твердить, що не треба тікати від себе, що „дійсність тут, на тротуарі під муром поверхів і диму". У вірші „Синові", Ю. Коломиєць прославляє людське зусилля. Він каже синові: „ти весла рук, чоло... підстав під всі вітри, не забудь гребти життя. Нехай не спинить пустоплав людське зусилля".

Перейшовши до практичної аналізи технічних засобів, що ними користується Коломиєць, Рубчак ствердив, що поетичні образи являються найкращими прикметами його творчости. Ця перша його збірка не є без недоліків, говорив прелеґент, але своїми вдалими метафорами вона свідчить про незаперечний талант її автора. Нижче наведені рядки, що були проаналізовані прелеґентом, говорять про цю його майстерність: „Десь за карнизами погнутих луків ночі дзвонить бронза повним сонцем і нидіє знайома вічність понеділком". Або: „Де вдарить брук об стопи, в сто кресал потоком фар і списом світлофора; сукровицю проллє розбещення реклям по вікнах впертого безсоння". Ще дальше: „Ходять каштани по охрових мурах, по людях, бульварах... і цілують око нагнутого дня". В дальшій аналізі, доповідач підкреслив, що Ю. Коломиєць не старається дотримуватися строгої поетичної ритміки. Рими в нього здебільша неточні, але співзвучні. Проте, він дотримується синтаксичних правил, і тому його поезія читається легко.

В другій частині вечора присутні мали приємну нагоду почути з уст Ю. Коломийця не тільки вибрані вірші з його збірки, але й також деякі вірші, які ще не були друковані. Його непретенсійний, позбавлений усякого патосу спосіб читання та милозвучна і дуже правильна вимова спричинилися до ще більшого ефекту вечора. Гучними оплесками присутні підкреслили своє вдоволення. Обом поетам слухачі віддали належне признання й побажали їм ще яскравіших успіхів у літературній діяльності. Признання треба також віддати управі Академічного Клюбу за добрий підбір прелеґентів.

Хочу додати, що я не намагався тут із точністю відтворити обширну аналізу поета Богдана Рубчака. Сподіваюся, що він дасть її до друку, щоб і ті, які не були на вечері, могли послухати його цікавих думок..

Ярослав Василів

УКРАЇНСЬКІ ЛІКАРІ НА УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Ню Йорк. — В списку українських лікарів із ЗДА, що склали по 10 долярів на Український Католицький Університет в Римі, надрукованому у „Свободі" з 24 грудня ц. р., пропущено через технічний недогляд прізвище відомого українського лікаря д-ра Івана Кизика з Ню Гевен, Коннектикат.

Заклик Головної Канцелярії УНСоюзу до Секретарів і Організаторів УНС!

Ще кругло 500 членів бракує до осягнення нашої цьогорічної мети: 5,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ. Тому закликаємо й прохаємо Вас докласти всіх старань до того, щоб їх здобути ще в ці останні дні року!

Тому, що рік кінчається в п'ятницю, аплікації членів можна висилати до Головної Канцелярії ще 1-го січня 1966 й вони будуть зараховані на 1965 рік!

Головна Канцелярія УНС

ВІСТІ З УНСОЮЗУ

ЗМАГАННЯ ПОМІЖ СОЮЗОВИМИ ОКРУГАМИ ДОБІГАЄ КІНЦЯ

З канцелярії УНСоюзу повідомляють, що на цілій території УНСоюзу, яка обнимає простір вдвадцятеро більший від території України, бо союзові Відділи існують в 28 стейтах і Дистрикті Колумбії та в сімох провінціях Канади, відбувається гаряче змагання поміж союзовими округами, яких є тридцять одна. Як і в минулому році перед веде союзова Філядельфія, а за нею примістилися Шикаго, Торонто, Ню Йорк і інші. Округу Філядельфії, яка до кінця листопада цього року придбала — 474 нових членів, наздоганяє округа Шикага. Чи наздожене? Минулого року Філядельфія вигравала всі місячні бої з Шикагом, але в останньому програла війну, відступивши Шикагові першенство щодо абсолютного числа здобутих членів, хоч і залишилася першуном щодо релятивного числа членів, бо ж вона є куди меншою округою, як шикагівська. Чи не повториться це і в цім році, покаже вже недалека майбутність. Обі округи приспішено працюють, щоб таки не датися суперникові.

За цими двома округами, здобутки яких в листопаді видатно наблизилися були до п'яти сотень нових членів, йдуть дві менш успішні: Торонтська та нюйоркська, здобутки яких були на сотню менші, та ще дві інші: клівлендська і нюаркська, які в листопаді наблизилися, а під цю пору переходять — триста членів.

Амбіцією союзових округ є, й повинно бути, здобути одну з трьох нагород, встановлених Екзекутивою УНСоюзу: 1) за найбільше число придбаних в році членів, 2) за найкраще виконання квоти, яка спирається на числі загального членства округи й 3) за найбільше число організаторів членів, які придбали ювілейну відзнаку УНСоюзу, вимогою якої є придбання для УНСоюзу бодай десятка членів в одному році. Дві останні нагороди в минулому році здобула згадана вище Філядельфія, а першу — Шикаго. Ця система нагород дає змогу також малим, але працьовитим округам, здобути одну з них.

Після закінчення змагання УНСоюз проголошує список округ, в якому кожна округа дістає свою, своєю працею зароблену, чергу. Усі амбітні округи стараються здобути якнайвище місце в цій табелі. З кінцем листопада ц. р. верхня частина цієї почесної табелі була ось така:

Округа:	Членів:
1 Філядельфія	474
2 Шикаго	429
3 Торонто	375
4 Ню Йорк	305
5 Клівленд	263
6 Нюарк	216
7 Дітройт	209
8 Монтреал	174
9 Джерзі Сіті	142
10 Питтсбург	131
11 Ню Гейвен	123
12 Трой	104

Крім цих 12 округ, у яких кожна придбала до листопада ц. р. понад сотню нових членів, в змаганні бере участь дальших 9 округ. Деякі з них, як Перт Амбой, Рочестер, Ютика, Аллентавн, Френкил і далека округа Міннеаполісу, видатно наблизились до почесної межі: ста членів. Приходять відомості, що бодай двадцять округ на всіх 31 переступлять цю почесну межу. 52 Відділи не є об'єднані в округи з уваги на далеку віддаль від союзових центрів. Вони також дбають про свій відповідний удів в загальному змаганні УНСоюзу за вдатне наближення до своєї мети: СТО ТИСЯЧ ЧЛЕНІВ!

Вже не тижні, але дні залишилися до кінця цьогорічного змагання. Тому кожний день повинен бути повністю використаний.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

Д-Р ВОЛОДИМИР КІЖИК

(ПОСМЕРТНА ЗГАДКА)

Громада хворих українців лікарні св. Йосифа в Регенсбурзі повідомляє, що 29-го жовтня 1965 року упокоївся в Бозі по довгих терпіннях, засмотрений св. Тайнами, на 85 році життя бл. пам. д-р Володимир Кіжик поручник УГА та колишній адвокат в Янові.

2 листопада о. М. Проскурницький доконав похоронного обряду на Долішнім католицькім кладовищі і в прощальній промові насвітлив життєвий шлях д-ра Володимира Кіжика, як доброго християнина та підніс його заслуги для українського народу. Від Української громади м. Регенсбургу та Союзу Українських Ветеранів Покійного попрощав п. Петришин. Серед українців-громадян, що численно з'явились на похоронах, були приявні також сестри-жалібниці та дехто з персоналу лікарні св. Йосифа. Церковний хор під орудою п. В. Драчинського відспівав Панахиду в каплиці і над свіжою могилою. Стрілецькою піснею „Видиш брате мій" попрощалися з Покійним назавжди.

Покійний народився у Білому Камені біля Золочева. З родинного дому виніс він глибоку любов до свого народу і рідної землі. Будучи в університеті, вступив до УВО, опісля опісля до війська, щоб зброєю виборити кращє завтра Україні. Та не судилося. Польща окупувала західні землі і заводила там свої порядки. Тоді він відкрив адвокатську канцелярію в Янові біля Львова і весь час обороняв селян перед визиском несовісних чужинців. Після другої світової війни мусів опустити улюблені землі та податися в світ. Там, будучи командантом одного з таборів біля Штутгарту, допомагав людям творити життя в нових умовах. В Німеччині закінчилася його мандрівка. Хвороба положила його в шпиталь, в якому прожив аж до смерти. — Мав він лише одне бажання, щоб на його могилі станув стрілецький хрест, який вказував би кожному, що там лежить воїн Української Армії, хоч як далеко від рідної землі.

Тому утворено комітет побудови пам'ятника, до якого ввійшли: парох о. Проскурницький, п. Петришин та п. Ткачук. Відкрито банкове конто, на яке можна буде вплачувати пожертви на цю ціль. Адреса цього конта: Bayerische Hypoteken und Wechsel Bank, (84) Regensburg, Zweigstelle Landshuter Str., West Germany; Konto Nr. 2238 (La P. Petryschyn fuer Grabstein Dr. Kizyk).

Всі, хто бажав би в цей спосіб вшанувати пам'ять Покійного, рівночасно причинитися до виконання його останньої волі, просяться спрямувати свої пожертви на вище подане конто в Німеччині.

Вічна Йому пам'ять!

С. Максимчук-Вининчук
1 Cloverhill Rd.
Toronto 18, Ont., Canada.

Балтімор, Мд.

ВІДЗНАЧЕНО РОКОВИНИ ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ

31 жовтня Українська громада відзначила 47-мі роковини Листопадового Зриву Святочною Академією, яку попередили ранішні Богослужби за поляглих героїв в українській православній і католицькій церквах.

Програму розпочато американським гимном, що його відіграла на фортепіяні п. Ліліяна Шав'як, уч. УМІ.

Академію відкрив д-р Д. Коструб'як; голова місцевого Відділу УККА зворушливим словом про Листопад, попросив присутніх однохвилиною мовчанкою вшанувати пам'ять недавно померлого д-ра Степана Витвицького, президента Української Народньої Республіки в екзилі.

Учасник Листопадових подій п. Іван Поритко виголосив промову і закінчив її зверненням про пожертви на Фонд Українських Воєнних Інвалідів, що знаходяться в тяжкій матеріяльній ситуації зогляду на старший вік і нездатність до заробіткової праці.

Після промови група новачок і новаків віддекламувала „Ой у лузі червона калина похилилася". Жіночий хор під керівництвом д-ра Дм. Коструб'яка відспівав: Дрімає калина, Засумуй трембіто, Накрила ніжка і Гей волинськими шляхами. Хорові акомпаніювала п. Ліліяна Шав'як.

Новиною на терені Балтімору був гостинний виступ оперової артистки Тамари Лиходай, що при акомпаніяменті Калини Чічка-Андрієнко відспівала кілька пісень: Пісню Сольвейги (Гріга), Думу про Нечая (Січинського), Арію Одарки з опери Купала, Ой на горі жито (обробка В. Шутя), Синю чічку (М. Гайворонського) і Думку (Гнатишина).

Далі слідувало фортепіянове сольо п. Марійки Хмілевської, — Прелюд і Фуга в Це-моль І. С. Баха.

Пролог до поеми „Мойсей" Івана Франка рецитувала п. Ярослава Зелинська. Святочну програму закінчено відспіванням Українського нац. гимну усіми присутніми.

Оформленням сцени займався п. Орест Поліщук.

Р.Р. Зелинська.

ДІТИ — ДІТЯМ

В нашій мандрівці з України, що залишилася далеко за морями й океанами, опинилися ми в новій прибраній Батьківщині — Америці. Ми почали тут нове життя, але золоті нитки споминів об'єднують нас з Україною і з тими, що покинули її та примусово залишилися в різних країнах Европи. А їх ще багато. Від ряду літ несе їм допомогу Українсько - Американська Жіноча Допомогова Організація в Ню Йорку. Від свого заснування в 1952-му році проробила вона велику роботу: несе моральну і матеріяльну допомогу дітям українських родин, що з різних причин залишилися по другій світовій війні в Европі. Куди ця допомога йде і скільки її, нехай про це говорять числа. В роках 1952 — 1964 вислано готівки в долярах, до:

Німеччини	12 278 00
Австрії	5 301 35
Франції	1 670 90
Англії	1 071 40
Еспанії	565 75
Бельгії	1 335 90
Італії	912 45
Швайцарії	80 90
Трієсту	120 00
Польщі	76 85
Сибіру (лікі)	300 61

Закуплено і вислано до Европи книжок на суму — $606 50. Вислано 346 пакунків. Разом ця допомога дає вимовне число — $26 091 66.

Збіркову акцію УАЖДОрганізація переводить під час Різдвяних Свят трьома способами:

збірковими листами;

збіркою до пушок під церквами;

збіркою до пушок в українських крамницях.

Крім пань з Організації при збірці співпрацюють Молодечі Організації СУМА і Пласт. До переведення збірки поза Великим Ню Йорком, в останніх роках включилися Відділи Організації в Нюарку і Рочестері. Зближається час Різдвяних Святкувань, коли ми рідних і знайомих обдаровуємо подарками. Не забуваймо в тім часі про акцію: ДІТИ — ДІТЯМ. Своїми малими пожертвами принесемо радість і щастя нашим найменшим, розсіяним по країнах Европи або далеких тайгах Сибіру.

Під час Різдва пригадаймо собі євангельські слова: „І коли добро робите тим, що Вам добро чинять, яка ж Вам дяка? Адже і грішники те саме роблять! Та Ви добро чиніть, нічого не ждучи, а нагорода Ваша буде велика, й будете Синами Всевишнього."

Добро маємо творити всім, що його потребують і від нас очікують.

Зробім добро нашим найменшим, що залишились — поза рідним домом, поза Батьківщиною, жертвуючи по своєму сумлінні і спроможности на Різдвяну акцію: ДІТИ — ДІТЯМ!

І. Б.

Збори Відділів УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 2-го СІЧНЯ 1966 р.

РАНКИН, Па. Річні загальні збори Братства св. Григорія — 24-ий Відділ УНС у домі секретаря при 223 Норт Голленд Аве., Ранкин, Па. — Никола Щур, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Річні збори 183 Відд. ім. гетьмана І. Мазепи о год. 3-ій по пол. в приміщенні УНДому при вулиці Мартін. На денному порядку: вибір Управи та делегатів до УНДому, УККА і Окружної Управи УНС. Зваживши малої кількости присутніх членів — збори відбудуться на годину пізніше то є о 4-ій год., без уваги на кількість. Просимо членів обов'язково прибути. — Д. Кошильовський, предс., П. Залуга, секр.

СУБОТА, 8-го СІЧНЯ 1966 р.

ШИКАГО, Ілл. Місячні збори Б-ва св. Петра і Павла о год. 7:30 веч. в приміщенні Союзового Дому. На зборах обговориться пляни праці на 1966 р., як також всі важливі питання в зв'язку із конвенцією. Просяться всіх взяти участь. — Управа.

НЕДІЛЯ, 9-го СІЧНЯ 1966 р.

ГОЛІЙОК, Масс. Річні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 52 Відд., о год. 2-ій по пол. під ч. 234 Rolf Ave., Aldenville, Mass. Просимо всіх членів прийти на час. На зборах буде звіт Управи та вибір нової на рік 1966 та інші важні справи до полагодження. — М. Лончина, предс., І. Фікстер, кас., Д. Хрупалик, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Річні загальні збори Т-ва Запорозька Січ — 251 Відд. в церковній залі св. ап. Петра і Павла при Вест 7-ій вул. о год. 1-ій по пол. Просяться членів до численної участи у зборах. — В. Козир, предсідник, Т. Шмагала, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні загальні збори 375 Відд. ім. Д. Вітовського о год. 12-ій дня в Гор. Клюбі при 847 N. Franklin St. В програмі: вибір нової управи на 1966 р. і делегатів на конвенцію УНС. Проситься членів про участь. — П. Тарнавський, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Річні збори Б-ва о. Николая — 104 Відд. о год. 2 по пол. в Народнім Домі, 760 Стейт Ст. Проситься членів прибути. На зборах буде звіт Управи та Контр. Комісії, вибір нової управи на 1966 р. — Р. Станко, предс., Г. Мисак, секр.

ПІТСБУРГ, Па. Річні збори 53-го Відд. УНС о год. 1-ій по пол. в церковній залі св. І. Хрестителя, 109, 7-ма вул. (7th & Carson St). На порядку: звіт Управи та вибір нової на 1966 рік, вибір делегата на конвенцію УНС. Проситься обов'язково прибути. — І. Минятюк, предс., В. Салко, секр.

МОНЕСЕН, Па. Місячні збори членів 338 Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Клюбовій Залі на 2-ій вул., 213 Скун мекер Еве. Просяться вирівнати заборгованість. Повідомляється, що на рік 1966, Уряд залишився той самий. П. Янковський, предс., Н. Кущ, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

ТАРЗАН, ч. 5 551. Лев — приятель Тарзана.

FOR ONE TENSE MOMENT, NUMA, THE LION, EYED THE APE-MAN WITH SUSPICION...

BUT THEN THE BIG CAT RUBBED AGAINST TARZAN'S LEG, PURRING CONTENTEDLY!

SOON THEY BECAME FAST FRIENDS, HUNTING TOGETHER... A STRANGE PAIR—THE KING OF BEASTS AND THE GIANT JUNGLE GOD!

Одну напружену хвилину лев Нума спостерігав мавполюда з підозрою...

А тоді великий кіт терся до Тарзанової ноги, вдоволено воркотав.

Швидко стали вони щирими друзями, разом полюючи. Дивна пара... Король бестій і велет божок джунглів.